

Instytut Filologii Wschodniosłowiańskich UAM

rok akad. 2025/2026

Tytuł naukowy, imię i nazwisko: dr hab. Anna Żebrowska

Opis przedmiotu:

Seminarium dyplomowe (licencjackie* / magisterskie*) z zakresu:

- językoznawstwa*,
- literaturoznawstwa*,
- komparatystyki literacko-kulturowej*

* proszę podkreślić

Krótką charakterystyką tematyki / problematyki seminarium dyplomowego:

Proponowane zajęcia seminaryjne będą poświęcone współczesnej problematyce językoznawstwa białoruskiego. W związku z powyższym uwaga będzie skupiona na różnych aspektach współczesnego języka białoruskiego. Podczas spotkań seminaryjnych zostaną poruszone wybrane zagadnienia z obszaru fonetyki, leksykologii, morfologii, słowotwórstwa, składni i in. języka białoruskiego. Osobne miejsce chciałabym poświęcić problematyce językowego obrazu świata oraz zagadnieniom pograniczy językowo-kulturowo-tożsamościowych.

W napisaniu pracy dyplomowej niezwykle istotny jest warsztat metodologiczny, dlatego w ramach zajęć skupimy się zarówno na metodologii badawczej charakterystycznej dla poszczególnych aspektów językowych; na właściwym doborze literatury przedmiotu w zależności od wybranego tematu; na umiejętnościach przeprowadzenia analizy językowej oraz formułowaniu wniosków, jak i wymogach formalnych stawianych pracom licencjackim.

Chciałabym, aby nasze zajęcia polegały na współpracy dążącej do wspólnych poszukiwań tematyki badawczej oraz rozwiązań metodycznych. Chciałabym, aby każde spotkanie z grupą seminaryjną było tak możliwością prezentowania referatów (fragmentów pracy dyplomowej) w oparciu o teksty naukowe, jak i okazją do podzielenia się swoimi refleksjami na różnorodne tematy językoznawcze.

Przykładowe tematy prac dyplomowych:

- *Wariantywność leksykalna we współczesnym języku białoruskim.*
(Analiza wybranych leksemów w oparciu o słowniki białoruskie – dobór słowników, jak i leksemów – do uzgodnienia)
- *„Narkamauka” a taraszkiewica – wybrane osobliwości ortograficzne, gramatyczne i leksykalne. Analiza porównawcza.*
- *Językowo-kulturowy obraz Polski (Zachodu) w białoruskich środkach masowego przekazu.*
- *Język białoruski na stronach (forach) internetowych.*
(Wybór materiału badawczego w zależności od zainteresowań uczestników seminarium)

- *Polonizmy we współczesnym języku białoruskim.*
(Na podstawie tekstów z wybranych białoruskojęzycznych gazet, czasopism lub utworów literackich).
- *Koncept „dom” we współczesnym obrazie świata Białorusinów.*
- *Język a tożsamość Białorusinów w Polsce (na podstawie własnych badań empirycznych).*
- *Obraz Białorusi i Białorusinów w świadomości Polaków (na podstawie własnych badań empirycznych).*
- *Formy czasowników 3 osoby liczby mnogiej w białoruskim języku literackim a gwarach białoruskich. Analiza porównawcza.*

Przykładowa literatura:

- *Беларуская мова, ч.1, Фанетыка. Арфаэпія. Графіка. Арфаграфія. Лексікалогія. Фразеалогія. Марфемная будова слова і словаўтварэнне. Марфалогія, рэд. Л.М. Грыгор’ева, Мінск 2004.*
- *Беларуская мова, ч.2, Сінтаксіс, рэд. Л.М. Грыгор’ева, Мінск 2004.*
- Бірыла М.В., *Беларуская антрапанімія*, Мінск 1966-1982.
- Крывіцкі А.А., *Выбраныя працы*, Мінск 2017.
- Плотнікаў Б.А., Антанюк Л.А., *Беларуская мова. Лінгвістычны кампендыум*, Мінск 2003.
- Цыхун Г., *Прастор мовы. Моўныя сувязі. Гісторыя слоў. Выбраныя працы*, Мінск 2018.
- Чахоўскі Г.К., Чахоўская Т.Л., *Сучасная беларуская мова. Фанетыка. Фаналогія. Арфаэпія*, Мінск 2010.
- Шур В., *Беларускія ўласныя імёны: беларуская антрапанімія і тапанімія*, Мазыр 2018.
- Bartmiński J., *Językowy obraz świata*, Lublin 1999.
- Głuszkowski M., *Socjologia w badaniach dwujęzyczności*, Toruń 2013.
- Kozłowska-Doda J., *Tożsamość, losy i język najstarszych mieszkańców okolic Dociszek na Białorusi (na podstawie badań terenowych z przełomu XX i XXI w.)*, Lublin 2021.
- Puzynina J., *Słowo - wartość - kultura*, Lublin 1997.
- Smułkowa E., *Białoruś i pogranicza. Studia o języku i społeczeństwie*, Warszawa 2002.
- Zielińska A., *Mowa pogranicza. Studium o językach i tożsamości w regionie lubuskim*, Warszawa 2013.
- Zielińska A., *Mowa pogranicza. Studium o językach i tożsamości w regionie lubuskim*, Warszawa 2013.

Forma i zaliczenie przedmiotu:

czynne uczestnictwo w zajęciach, przygotowywanie poszczególnych fragmentów pracy dyplomowej wg harmonogramu określonego na poszczególne semestry.

Metody oceniania:

- **Metody kształtujące:** monitorowanie i ewentualna korekta realizacji zadań wykonywanych przez studentów (redagowanie tekstu pracy, opracowywanie rozdziałów, analiza materiału źródłowego, itd.)
- **Metody podsumowujące:** ocena końcowa polegająca na merytorycznej wartości przygotowanej pracy oraz zaangażowaniu studentów w ich opracowywanie.

Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

- **bardzo dobry (bdb; 5,0):** terminowe wywiązanie się z obowiązku napisania pracy licencjackiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM, znacznie poszerzającej zakres wiedzy i zachęcającej do dalszych badań oraz znakomita wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego;
- **dobry plus (+db; 4,5):** terminowe wywiązanie się z obowiązku napisania pracy licencjackiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM, poszerzającej zakres dotychczasowych badań oraz bardzo dobra wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego;
- **dobry (db; 4,0):** terminowe wywiązanie się z obowiązku napisania pracy licencjackiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM oraz dobra wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego;
- **dostateczny plus (+dst; 3,5):** terminowe wywiązanie się z obowiązku napisania pracy licencjackiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM, ale ze znacznymi niedociągnięciami, oraz wystarczająca wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego;
- **dostateczny (dst; 3,0):** terminowe wywiązanie się z obowiązku napisania pracy licencjackiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM, ale z licznymi błędami, oraz wystarczająca wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego;
- **niedostateczny (ndst; 2,0):** niewywiązanie się w terminie z obowiązku napisania pracy licencjackiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM, niewystarczająca wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego